

Oplegvel Collegebesluit

Onderwerp

Haalbaarheidsonderzoek Algemeen Voortgezet Onderwijs-Schalkwijk

Portefeuille J. Nieuwenburg
Auteur Dhr. P Platt / Y. Remers
Telefoon 0235113484 E-mail: plattp@haarlem.nl
STZ/J.O.S. Reg.nr. 2012/423279
Te kopiëren:
B & W-vergadering van 15 januari 2013

DOEL: Besluiten

In opdracht van het College heeft een werkgroep een rapport opgesteld over het realiseren van een school voor Algemeen Voortgezet Onderwijs in Schalkwijk. Het College als opdrachtgever is bevoegd over dit advies een besluit te nemen.

B&W

1. Het college stelt het onderzoeksrapport “Algemeen Voortgezet Onderwijs Schalkwijk” vast.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
4. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Samenleving.

Collegebesluit

Onderwerp: Haalbaarheidsonderzoek Algemeen Voortgezet Onderwijs Schalkwijk
Reg. Nummer: 2012/423279

1. Inleiding

In april 2011 heeft de Stichting Dunamare Onderwijsgroep besloten om het Teylercollege in Schalkwijk te sluiten, op basis van een 2-jarige afbouw en afdelingen onder te brengen binnen de Schoter Scholengemeenschap van dezelfde stichting. De aanmelding voor de brugklas voor de schooljaren 2010/2011 en 2011/2012 was laag waardoor – om financiële redenen - dit besluit is genomen.

Behoudens het Rudolf Steiner College voor onderwijs op antroposofische grondslag is na sluiting van het Teylercollege geen school voor Voortgezet Onderwijs aanwezig in Schalkwijk met een Atheneum/Havo-afdeling.

Vanwege de bevolkingsomvang en de toekomstige demografische ontwikkelingen is de aanwezigheid van een school voor voortgezet onderwijs met een Atheneum/HAVO-afdeling in Schalkwijk wenselijk.

Alvorens in overleg te gaan met schoolbesturen om het initiatief te nemen tot het realiseren van een nieuwe schoolvoorziening; zelfstandig of als dislocatie heeft het College behoefte gehad hierover een onafhankelijk advies in te winnen.

Op 7 december 2011 (SZ/2011/540978) heeft het College de Raad hierover schriftelijk geïnformeerd. In de brief is de onderzoeksopdracht/adviesaanvraag opgenomen. De inhoud is:

“geef op basis van een onderzoek een advies over de haalbaarheid van AVO-onderwijs in Schalkwijk op de lange termijn in samenhang met de stedenbouwkundige, maatschappelijke en demografische gegevens. Ontwerp daartoe op hoofdlijnen een school met een onderwijsconcept, dat aantrekkingskracht heeft voor Schalkwijk en voor de regio Zuid-Kennemerland.”

De werkgroep, bestaande uit 3 externe onderwijsdeskundigen en 2 beleidsadviseurs van de afdeling Jeugd-Onderwijs-Sport, heeft het onderzoek afgerond en haar advies luidt:

Op de langere termijn (circa zeven jaar) zijn er mogelijkheden om een AVO-school met een specifiek profiel, nl. economisch/internationaal te starten. Een AVO-school past in de Metropoolregio Amsterdam (MRA)-ontwikkeling in de regio Zuid-Kennemerland. De verwachting is dat door deze ontwikkeling sprake zal zijn van toename van de bevolking in deze regio.

Ter voorbereiding hierop dient op korte termijn ingezet te worden op het organiseren van een coalitie bestaande uit sleutelfiguren uit de Haarlemse en regionale samenleving. Schoolbesturen, bedrijfsleven, gemeentebestuur en wooncorporaties kunnen worden betrokken bij het realiseren van een nieuwe AVO-school in Schalkwijk voor de regio Zuid-Kennemerland. Deze coalitie bewaakt de ambitie en treedt op als opdrachtgever. Zij stelt op korte termijn een initiatiefgroep in om concrete plannen uit te werken zodat de school over circa zeven jaar kan starten.

Een tijdige locatiekeuze geeft een goede garantie voor het realiseren van een gebouw op een strategische plek. Wij bevelen een locatie aan het Spaarne aan.

In het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) dient vastgelegd te worden dat alleen in Schalkwijk, met betrekking tot het voortgezet onderwijs met een A/H-afdeling, nog capaciteitsuitbreiding plaatsvindt. Investeren in kwalitatief goede schoolgebouwen voor primair onderwijs gecombineerd met inzet op de kwaliteit van het primair onderwijs draagt bij aan het opbouwen van een stevige relatie met een toekomstige school voor Atheneum/HAVO in Schalkwijk.

2. Besluitpunten college

1. Het college stelt het onderzoeksrapport “Algemeen Voortgezet Onderwijs Schalkwijk” vast.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit..
4. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Nader onderzoek om vast te stellen of het realiseren van een nieuwe school voor Voortgezet Onderwijs in Schalkwijk voor de regio Zuid-Kennemerland over circa 7 jaar mogelijk is. Deze realisatie draagt dan bij aan programma 4: Jeugd Onderwijs Sport. nl. de subdoelstelling 4.2.b.: evenwichtige spreiding van onderwijsgebouwen over de stad.

4. Argumenten

Het voorstel past in het ingezet beleid

In het coalitie-programma “het oog op morgen” is verwoord: de aanwezigheid van goed en gevarieerd onderwijs (van voorschoolse opvang en basisschool tot VMBO, beroepsonderwijs en HBO) maakt Haarlem tot een aantrekkelijke woonstad.”

Het ontbreken van een nieuwe school voor voortgezet onderwijs in Schalkwijk met een A/H-afdeling is vanwege de bevolkingsomvang en de toekomstige demografische ontwikkelingen ongewenst. Een eenzijdig aanbod van scholen voor Voortgezet Onderwijs buiten Schalkwijk is ongewenst. Bovendien is bij de meeste scholen daar sprake van overaanmelding. Het realiseren van een nieuwe school draagt bij aan de spreiding van schoolgebouwen over de stad overeenkomstig een beleidsuitgangspunt uit het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Als gevolg van ontwikkelingen in het kader van de MRA. zal geanticipeerd moeten worden op de beschikbaarheid van goede voorzieningen, waaronder onderwijsvoorzieningen in Zuid-Kennemerland. De nieuwe school draagt bij aan de beleidsdoelstelling in het kader van de MRA.

Draagvlak

Het advies is gebaseerd op diverse interne en externe bronnen. De werkgroep heeft overlegd met deskundigen, leerkrachten en ouders/leerlingen van het Teylercollege, een aantal bewoners in Schalkwijk, schoolbesturen en ook leden van de Commissie Samenleving. De gesprekken hebben belangrijke onderwijskundige, sociale, juridische en economische aandachtspunten opgeleverd, die in het advies zijn opgenomen.

Het concept “haalbaarheidsonderzoek Algemeen Voortgezet Onderwijs Schalkwijk” is besproken in het Bestuurlijk Overleg Onderwijs en de Commissie Samenleving.

5. Uitvoering

In het rapport is aangegeven dat een voorbereidingstermijn van circa 7 jaar nodig is om vast te stellen of een nieuwe school realiseerbaar is.

Om op basis van een plan-van-aanpak nader onderzoek te doen, is nodig:

Het instellen van een stuurgroep

Om de uitvoering te realiseren zal een coalitie bestaande uit sleutelfiguur uit de Haarlemse en regionale samenleving worden ingesteld, die op vrijwillige basis deelnemen. Deze coalitie zal fungeren als stuurgroep. De stuurgroep heeft als kernopdracht om verantwoordelijkheid te nemen voor de uitvoering van het plan-van-aanpak.

6. Bijlagen (ter inzage)

Rapport: Haalbaarheidsonderzoek Algemeen Voortgezet Onderwijs-Schalkwijk is als bijlage toegevoegd.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Samenvatting advies ‘Haalbaarheid Algemeen Vormend Onderwijs Schalkwijk’

Er zijn voldoende scholen voor HAVO/VWO voor de (te verwachten) leerlingen in de regio. De komende circa zeven jaar zijn er onvoldoende mogelijkheden en er is te weinig draagvlak onder schoolbesturen voor Voortgezet Onderwijs voor een nieuwe AVO-school in Schalkwijk.

Daarbij speelt ook de juridische constructie een rol van betekenis. Dunamare heeft de licentie voor dit type onderwijs in Schalkwijk tot het einde van het lopende Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO - 2016). Dunamare heeft binnen het RPO een doorslaggevende stem vanwege haar omvang; ook over mogelijke initiatieven van andere schoolbesturen. Binnen Dunamare is momenteel geen draagvlak om opnieuw een school te stichten in Schalkwijk. Het schoolbestuur sluit het realiseren van een school in de toekomst niet uit, mits voldaan wordt aan voorwaarden, zoals realisering van geplande woningbouw in Schalkwijk en een aantrekkelijke locatie.

Advies van de werkgroep

Op de langere termijn (circa zeven jaar) zijn er mogelijkheden om een AVO-school met een specifiek profiel, nl. economisch/internationaal te starten. Een AVO-school past in de Metropoolregio Amsterdam (MRA)-ontwikkeling in de regio Zuid-Kennemerland. De verwachting is dat door deze ontwikkeling sprake zal zijn van toename van de bevolking in deze regio.

Ter voorbereiding hierop dient op korte termijn ingezet te worden op het organiseren van een coalitie bestaande uit sleutelfiguren uit de Haarlemse en regionale samenleving. Schoolbesturen, bedrijfsleven, gemeentebestuur en wooncorporaties kunnen worden betrokken bij het realiseren van een nieuwe AVO-school in Schalkwijk voor de regio Zuid-Kennemerland. Deze coalitie bewaakt de ambitie en treedt op als opdrachtgever. Zij stelt op korte termijn een initiatiefgroep in om concrete plannen uit te werken zodat de school over circa zeven jaar kan starten. Een tijdige locatiekeuze geeft een goede garantie voor het realiseren van een gebouw op een strategische plek. Wij bevelen een locatie aan het Spaarne aan.

In het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) dient vastgelegd te worden dat alleen in Schalkwijk, met betrekking tot het voortgezet onderwijs, nog capaciteitsuitbreiding plaatsvindt.

Investeren in kwalitatief goede schoolgebouwen voor primair onderwijs gecombineerd met inzet op de kwaliteit van het primair onderwijs draagt bij aan het opbouwen van een stevige relatie met een toekomstige school voor HAVO/VWO in Schalkwijk.

Onderzoeksresultaat van de werkgroep ‘Haalbaarheid Algemeen Vormend Onderwijs Schalkwijk’

Inleiding

Een van de vier hoofdthema's uit het coalitieakkoord "Het oog op morgen" is: "vitaal en ondernemend". De uitwerking hiervan is: "werken aan werk voor iedereen, goed onderwijs, aandacht voor cultuur, sport en recreatie". Om onderdelen van dit thema te realiseren is het gemeentelijk beleid er op gericht om Schalkwijk stedenbouwkundig en maatschappelijk te verbeteren. In de visie die daarvoor is ontwikkeld mag naar het oordeel van het College een derde school voor Algemeen Vormend Onderwijs (verder: AVO-school) niet ontbreken, nu het besluit genomen is dat het Teyler College wordt afgebouwd.

Om duidelijkheid te krijgen over de haalbaarheid van een AVO-school in Schalkwijk naast de Rudolf Steiner School en het Haarlem College heeft het College de Raad toegezegd hiernaar een onderzoek te doen (12 dec'11, kenmerk STZ/JOS/2011/540978).

De onderzoeksopdracht is als volgt omschreven:

“Geef op basis van een onderzoek een advies over de haalbaarheid van een AVO-school in Schalkwijk op de lange termijn in samenhang met de stedenbouwkundige, maatschappelijke en demografische gegevens. Ontwerp daartoe op hoofdlijnen een school met een onderwijsconcept, dat aantrekkingskracht heeft voor Schalkwijk en voor de regio Zuid-Kennemerland”.

In de afgelopen maanden heeft de werkgroep bestaande uit medewerkers van de gemeente Haarlem, extern deskundigen op het gebied van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en een extern deskundige op het gebied van demografische gegevens onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een AVO-school in Schalkwijk.

De werkgroep heeft niet als opdracht meegekregen een oordeel te geven over het reeds genomen besluit om het Teyler College af te bouwen. Ook het nagaan of op korte termijn een doorstart van het Teyler College tot de mogelijkheden behoort, maakt geen deel uit van de opdracht. De werkgroep is niet gevraagd een oordeel te geven over factoren die hebben bijgedragen aan het besluit het Teyler College af te bouwen. Wel zijn deze factoren geïnventariseerd, om hieruit leerpunten te halen voor de toekomst.

Leeswijzer

In deze notitie vindt u de uitwerking van het onderzoek. De notitie is als volgt opgebouwd: in de eerste paragraaf treft u de onderzoeksmethodiek aan, daarna worden de bevindingen uitgewerkt, vervolgens worden conclusies weergegeven, gevolgd door een suggestie voor het vervolg.

1. Onderzoeksmethodiek

Om een advies te geven over de toekomst van het onderwijs in Schalkwijk is onderzoek gedaan naar het verleden van het voortgezet onderwijs in Schalkwijk. Om hier een goed beeld van te krijgen is gesproken met diverse betrokkenen (bijlage 1). Naast deze informatie van belanghebbenden heeft onderzoek plaatsgevonden naar meer harde gegevens. Zo zijn demografische, juridische en financiële gegevens onderzocht (bijlage 2, 3 en 4).

Om meer te weten te komen over hoe een school binnen een gemeenschap tot stand komt, heeft prof.dr. Vermeulen, directeur van het Instituut voor beleidsonderzoek en advies (I.V.A.), verbonden aan de universiteit van Tilburg hierover een presentatie gegeven. De heer Vermeulen heeft vanuit een sociale context geschetst hoe een ontwikkeling binnen een gemeenschap vorm krijgt.

Een AVO-school in Schalkwijk is niet een op zich zelfde staande ontwikkeling. De ontwikkeling moet passen binnen de ontwikkeling van Schalkwijk en toekomstvisie van Haarlem. Om hier uitvoering aan te geven is gesproken met mevrouw A. Schneider, programmamanager Schalkwijk en de heer S. de Looze, programmamanager regionale samenwerking (bijlage 5). Het belang van burgerschap en maatschappelijk draagvlak voor de school wordt ook in bijlage 5 uitgewerkt.

De profilering van een AVO-school in Schalkwijk is van grote betekenis voor de kans van slagen van een nieuwe school. Verschillende schoolprofielen zijn in de werkgroep besproken. In bijlage 6 wordt nader ingegaan op de overwegingen die geleid hebben tot de keuze van het economisch/internationaal profiel. Om tot realisering van een toekomstige school met het reeds genoemde profiel te komen is het van belang om duidelijkheid te hebben welke stappen hiervoor gezet moeten worden. In bijlage 7 onder de kop: Overdracht en vervolg, is beschreven aan welke onderdelen aandacht moet worden besteed.

2. Bevindingen

2.1 Demografische gegevens, juridische voorwaarden en financiële mogelijkheden

In de Haarlemse regio hebben we te maken met een stagnerende woningbouw en een bevolkingsgroei die daarmee samenhangt. Gebaseerd op de leerlingenprognoses van het primair onderwijs, de leerlingenaantallen vanaf 2005 van het voortgezet onderwijs kan worden gesteld dat voor de aankomende jaren in Haarlem voldoende voortgezet onderwijs wordt aangeboden.

Deze bevinding kan veranderen als de Metropoolregio Amsterdam (MRA) verder wordt ontwikkeld. Deze ontwikkeling draagt bij aan de groei van het aantal woningen dat in Haarlem en directe omgeving zal worden gebouwd.

Het stichten van scholen of het realiseren van een nevenvestiging is omgeven door wetgeving. Om een school of een nevenvestiging te stichten moeten voldoende leerlingen aanwezig zijn. Omdat er voldoende capaciteit voortgezet onderwijs is, is het stichten van een school niet mogelijk. Daarnaast moet voor het stichten van een school of het realiseren van een nevenvestiging het Regionaal Plan

Onderwijsvoorzieningen (grofweg verdeling van capaciteit en licenties) worden gewijzigd.

In het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen van de regio Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer (RPO) zijn bestuurlijke afspraken vastgelegd tot 31 juli 2016.

Gebaseerd op het gegeven dat er voldoende voortgezet onderwijs in de regio aanwezig is, is het niet aan te raden het RPO tussentijds open te breken en te wijzigen. Uit de gesprekken met betrokkenen, schoolbesturen en rectoren is duidelijk geworden, dat er weinig enthousiasme bestaat om (gezamenlijk) een nieuwe AVO-school in Schalkwijk te starten. De licentie voor het onderwijs in Schalkwijk ligt tot het einde van het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (2016) bij Dunamare. Dunamare heeft als bestuur door haar grotere omvang een beslissende stem binnen het RPO in de regio, ook over initiatieven van andere schoolbesturen. Dunamare heeft aangegeven op de korte termijn geen initiatief te willen nemen voor een AVO-school in Schalkwijk. In de toekomst heeft Dunamare mogelijk interesse, nadat aan randvoorwaarden is voldaan, zoals realisering geplande woningbouw in Schalkwijk en realisering van een aantrekkelijke locatie.

Om een school of een nevenvestiging te stichten zijn financiën noodzakelijk. We hebben hier te maken met financiële middelen voor de exploitatie van een school en voor de huisvesting en inventaris van een school. De exploitatie van de school is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Vanuit de onderwijswetgeving heeft de gemeente de zorgplicht voor de huisvesting en de (eerste) inventaris.

Omdat in de aanlooperperiode voor een school – over een periode van tien jaar met een groei van 100 leerlingen per jaar - meer financiële middelen noodzakelijk zijn, kan worden gesteld dat indicatief circa € 4,5 miljoen extra nodig is om een financieel gezonde school te kunnen exploiteren (zie bijlage voor toelichting op de berekeningsmethode).

Naast de exploitatie van de school zijn middelen nodig voor de (ver)bouw en inventaris van een school. De gemeente Haarlem werkt met een Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs. In het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs zijn middelen gereserveerd ten behoeve van het realiseren van een AVO-school in Schalkwijk.

2.2 Mogelijkheden

De gesprekken met betrokkenen en deskundigen (zie bijlage 1a) maar ook de in paragraaf 2.1 genoemde gegevens hebben geleid tot de volgende mogelijkheden met betrekking tot de haalbaarheid van een AVO-school in Schalkwijk. Hierbij is de volgende indeling toegepast:

Een AVO-school in Schalkwijk is:

- Onhaalbaar, want;
- Onhaalbaar, tenzij;
- Haalbaar, mits.

Onhaalbaar, want

- Een AVO-school in Schalkwijk is onhaalbaar omdat reeds voldoende aanbod HAVO/VWO in de regio aanwezig is.
- Het huidige Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen is vastgesteld tot 31 juli 2016. Binnen het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen kunnen alle leerlingen voortgezet onderwijs volgen.
- De licentie voor het onderwijs in Schalkwijk ligt tot het einde van het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (2016) bij Dunamare. Dunamare heeft binnen het RPO een beslissende stem vanwege haar omvang, ook over mogelijke initiatieven van andere schoolbesturen. Binnen Dunamare is momenteel geen draagvlak om opnieuw een school te stichten in Schalkwijk. Dunamare sluit het realiseren van een school in de toekomst niet uit.
- Meerdere AVO-scholen in Schalkwijk hebben het niet gered. Indien op korte termijn een andere AVO-school wordt opgestart zou deze te maken kunnen krijgen met (onbedoelde) negatieve beeldvorming vanuit het verleden.
- Het Teyler College heeft te maken gehad met hoge aanloop- en exploitatiekosten (naar schatting € 4,5 miljoen). Binnen deze financieel onzekere tijden is het starten met een nieuwe school financieel niet realistisch.
- Een toekomstige school krijgt te maken met concurrentie van andere populaire VO-scholen in de directe omgeving.
- Uit de gesprekken met betrokkenen, schoolbesturen en rectoren is duidelijk geworden, dat er weinig enthousiasme bestaat om een nieuwe AVO-school in Schalkwijk te starten.
- De huidige bestuurlijke verhoudingen kunnen onder druk komen te staan door dreiging van afname van het aantal 'eigen' leerlingen. Doordat voldoende aanbod aanwezig is kan door het realiseren van een nieuwe school elders leegstand ontstaan.

Onhaalbaar, tenzij

- De woningbouw wordt gestimuleerd en gerealiseerd (economisch herstel) en de plannen rondom de Metropoolregio Amsterdam verder worden geconcretiseerd.
- Vanuit kwalitatief goede onderwijsgebouwen en een sterk primair onderwijs er goede relaties zijn met een toekomstige AVO- school.
- Vanuit verschillende instanties, w.o. schoolbesturen en gemeenten, financiële waarborgen worden afgegeven.
- Meerdere instanties zich voor minimaal zeven jaar aan de school committeren. Een coalitie bestaande uit sleutelfiguren uit de Haarlemse en regionale samenleving zoals schoolbesturen, bedrijfsleven, gemeentebestuur, wooncorporaties worden betrokken bij het realiseren van een nieuwe AVO-school in Schalkwijk voor de regio Zuid-Kennemerland. Deze coalitie bewaakt de ambitie en treedt op als opdrachtgever. Zij stelt op korte termijn een initiatiefgroep in om concrete plannen uit te werken zodat de school over circa zeven jaar kan starten.
- Dunamare of een combinatie van schoolbesturen binnen het bestaande Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen weer een AVO-school wil starten.
- Toekomstig capaciteitsgebrek in VO-scholen aan de westkant van Haarlem er toe leidt, dat deze scholen leerlingen gaan huisvesten in gezamenlijke nevenvestiging in Schalkwijk. Hierover zijn afspraken te maken in het Strategisch Huisvesting Plan Onderwijs (SHO).

Haalbaar, mits

- De school bij aanvang kan beschikken over een kwalitatief goed schoolgebouw op een geschikte locatie, bijvoorbeeld aan het Spaarne vanwege de uitstraling.
- De school vanaf de start voor minimaal tien jaar de beschikking heeft over voldoende financiële middelen.
- Er gewerkt wordt op basis van een verantwoordelijke bestuurlijke constructie.
- Dunamare of een combinatie van schoolbesturen komen tot afstemming binnen het bestaande RPO om weer een AVO-school in Schalkwijk te starten.
- De school een goed schoolklimaat heeft.
- De school zich kan onderscheiden met een sterk profiel. Het economisch/internationaal profiel wordt nog niet aangeboden in de Haarlemse regio. Dit profiel is onderzocht en zou tot de mogelijkheden behoren. (bijv. Entreprenasium).
- De school beschikt over een sterke schoolleiding en organisatie.
- De gemeente meer verantwoordelijkheden neemt dan de wettelijke zorgplicht.
- Er draagvlak is onder de andere schoolbesturen voor voortgezet en primair onderwijs.
- Er draagvlak is onder ouders, leerlingen en bewoners van Schalkwijk.

3. Conclusie

Er zijn voldoende scholen voor HAVO/VWO voor de (te verwachten) leerlingen in de regio. De komende circa zeven jaar zijn er onvoldoende mogelijkheden en is er te weinig draagvlak onder schoolbesturen voor Voortgezet Onderwijs voor een nieuwe AVO-school in Schalkwijk.

Daarbij speelt ook de juridische constructie een rol van betekenis. Dunamare heeft de licentie voor dit type onderwijs in Schalkwijk tot het einde van het lopende Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO - 2016). Dunamare heeft binnen het RPO een doorslaggevende stem vanwege haar omvang; ook over mogelijke initiatieven van andere schoolbesturen. Binnen Dunamare is momenteel geen draagvlak om opnieuw een school te stichten in Schalkwijk. Het schoolbestuur sluit het realiseren van een school in de toekomst niet uit, mits voldaan wordt aan voorwaarden, zoals realisering van geplande woningbouw in Schalkwijk en een aantrekkelijke locatie.

Een belangrijke conclusie die getrokken kan worden heeft betrekking op de financiën. Om een startende school te exploiteren zijn meer financiële middelen nodig dan vanuit het Rijk wordt gefinancierd. In deze tijd van bezuinigingen en financiële onzekerheden is het voor een schoolbestuur een grote verantwoordelijkheid om een nieuwe school te stichten.

Daarentegen zijn de financiële middelen om een school te bouwen wel binnen het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs aanwezig.

Op de langere termijn (circa zeven jaar) zijn er mogelijkheden om een AVO-school met een specifiek profiel, nl. economisch/internationaal te starten. Een AVO-school past in de Metropoolregio Amsterdam ontwikkeling in de regio Zuid-Kennemerland. De verwachting is dat door deze ontwikkeling sprake zal zijn van toename van de bevolking in deze regio.

Ter voorbereiding hierop dient op korte termijn ingezet te worden op het organiseren van een coalitie bestaande uit sleutelfiguren uit de Haarlemse en regionale

samenleving. Schoolbesturen, bedrijfsleven, gemeentebestuur en wooncorporaties kunnen worden betrokken bij het realiseren van een nieuwe AVO-school in Schalkwijk voor de regio Zuid-Kennemerland. Deze coalitie bewaakt de ambitie en treedt op als opdrachtgever. Zij stelt op korte termijn een initiatiefgroep in om concrete plannen uit te werken zodat de school over circa zeven jaar kan starten.

Een tijdige locatie keuze geeft een goede garantie voor het realiseren van een gebouw op een strategische plek. Wij bevelen een locatie aan het Spaarne aan.

Investeren in kwalitatief goede schoolgebouwen voor primair onderwijs gecombineerd met inzet op de kwaliteit van het primair onderwijs draagt bij aan het opbouwen van een stevige relatie met een toekomstige school voor HAVO/VWO in Schalkwijk.

Een andere mogelijkheid is het realiseren van toekomstige uitbreiding van de bestaande VO-scholen aan de westkant van Haarlem in een gezamenlijke nevenvestiging in Schalkwijk. Hierover zijn afspraken te maken in het Strategisch Huisvesting Plan Onderwijs (SHO).

De werkgroep adviseert dan ook om na vaststelling van het advies door College en Raad een vervolggroep in te stellen om de aanbevelingen verder vorm te geven.

4. Overdracht en vervolg

Indien wordt besloten tot het starten van een nieuwe AVO-school in Schalkwijk, wijst de werkgroep op het gevaar dat zonder vervolgactie de noodzakelijke initiatieven achterwege blijven, of te laat worden ingezet. Er wordt daarom voorgesteld om een initiatiefgroep in te stellen door de eerder genoemde coalitie.

Van belang is het aanstellen van een trekker, verantwoordelijk voor het voorzitterschap c.q. proceseigenaarschap van de initiatiefgroep. Als leden kan wederom gedacht worden aan een combinatie van ambtenaren, externe adviseurs/lobbyisten en direct betrokkenen uit het onderwijs. Hierna wordt een werkplan 2012-2017 opgesteld, met onder andere de volgende acties: bevorderen doorstroom vanuit het basisonderwijs, een lobbyist aanstellen ter overbrugging van knelpunten en voor het intensiveren van contacten met basisscholen en ouderorganisaties, locatiekeuze, draaiboek opzetten en financiële middelen reserveren (zie bijlage 7).

Werkgroep Haalbaarheid AVO Schalkwijk

Paul Platt (voorzitter, plaatsvervangend hoofd JOS gemeente Haarlem)

Henriëtte van de Pol (externe deskundige leerling-prognoses)

Leo Deurloo (externe deskundige met onderwijskundige ervaring in het V.O.)

Ruud Stouten (externe deskundige met onderwijskundige ervaring in het P.O.)

Yvon Remers (gemeente Haarlem, afdeling JOS, onderwijshuisvesting)

Bijlagen

Bijlage 1 Uitwerking gesprekken

- Gesprekken met belanghebbenden
- Gesprek met de heer Vermeulen, socioloog

Bijlage 2 Demografische gegevens

- Bevolkingsprognoses gemeente Haarlem
- leerlingenaantal VO vanaf 2005

Bijlage 3 Juridische voorwaarden

Bijlage 4 Financiële mogelijkheden

- Exploitatie
- Normkosten vervangende nieuwbouw

Bijlage 5 Visie

- Gesprekken met de heer de Looze en mevrouw Schneider
- Burgerschap en maatschappelijk draagvlak voor de school

Bijlage 6 Profilerings

Bijlage 7 Implementatie: Overdracht en vervolg

Bijlage 1a

Bevindingen

Uitwerking gesprekken

‘Inventarisatie onder betrokkenen Schalkwijk’ voor de werkgroep
‘Haalbaarheid AVO Schalkwijk’: Welke factoren hebben geleid tot de sluiting van het Teyler College? Wat leren we hieruit voor de toekomst?

Inleiding

Gesproken is met mensen die betrokken zijn bij Schalkwijk bij het Teyler College. Namen zijn aangedragen door Paul Platt, plaatsvervangend hoofd JOS gemeente Haarlem en door wethouder Jan Nieuwenburg.

Waarom is met betrokkenen gesproken? Als werkgroep wilden we een beeld krijgen van de factoren die geleid hebben tot de sluiting van het Teyler College en wat hieruit te leren is voor de toekomst.

Dit verslag betreft een weergave van ervaringen en meningen van geïnterviewden, niet van de werkgroep. De werkgroep wil deze ervaringen en meningen benutten in haar advies.

Veel gesprekspartners gaven aan dat zij het prettig vonden om hun ervaringen te vertellen.

Veel emoties werden geuit, vooral door ouders en docenten, over hoe het proces in de aanloop naar het sluiten van het Teyler College is verlopen. In de beleving van geïnterviewden is met kinderen geschoven als met pionnen, wat hen heeft geschaad. Opmerkingen van gesprekspartners gaan voornamelijk over het proces en de randvoorwaarden

Belangrijke bevinding

Alle gesprekspartners zijn overtuigd van nut en noodzaak van een AVO-school in Schalkwijk.

Sterke punten van het Teyler College zijn volgens geïnterviewden:

- gedreven docenten
- pionierende docenten, die ondernemingszin tonen: ook nu het besluit is genomen tot afbouw van het Teyler College, proberen docenten er het beste van te maken
- kleinschalig, veel aandacht voor individuele leerlingen, leerlingen worden gestimuleerd om samen te werken
- de kwaliteit van het onderwijs is goed
- van belang in het onderwijs zijn basisvoorwaarden als zorg, veiligheid, warmte. Hierin is het Teyler College goed
- het Teyler College doet veel in de wijk, zoals bijdragen aan de heemtuin in het kader van maatschappelijke stage en sporten
- aantrekkingskracht voor de regio, gezien de postcodes
- opstrooming is gemakkelijk door de combinatie VMBO, HAVO en VWO
- profielen sport en kunst worden gewaardeerd en worden binnen het Teyler College verder uitgediept dan op andere scholen
- enthousiasme aan de start, de school is voortvarend gestart

- bij de aanvang in een hotel (nog zonder duidelijkheid over het gebouw) was de presentatie zo wervend, dat er onmiddellijk 100 aanmeldingen waren.
1. *Kunt u aangeven waarom ouders en toekomstige brugklasleerlingen niet meer wilden kiezen voor het Teyler College?*
- De ligging van de school in Schalkwijk zorgde (en zorgt) er voor dat veel mensen het Teyler College niet eens overwogen, want het was bij voorbaat een ‘zwarte school’ en dus een slechte school.
 - Geen goede contacten met de basisscholen. Voor de verwijzing zijn deze contacten heel belangrijk. De eerste twee jaren heeft de rector persoonlijk contacten onderhouden met vertegenwoordigers van het Basisonderwijs, wat positief werd gewaardeerd en resulteerde in voldoende aanmeldingen voor het Teyler College. Na deze twee jaren is het contact met de basisscholen aan overige medewerkers gedelegeerd en is er niet op toegezien dat dit in de praktijk voldoende plaatsvond. Vanaf dat moment daalde het aantal aanmeldingen.
 - Na de twee startjaren ontstonden spanningen en conflicten tussen de schoolleiding en medewerkers en tussen de schoolleiding en ouders die de naam van de school geen goed deden. Medewerkers die meer wilden samenwerken met de schoolleiding en bepaalde zaken zelfstandig wilden oppakken, kregen hiervoor geen ruimte. Het verloop onder docenten liep op. Klachten van ouders en docenten bij het bestuur hebben niet tot verandering geleid.
 - De gemeente, het bestuur, de school en de ouders waren niet bij machte om het tij te keren.
 - De school heeft te weinig tijd gekregen voor de opbouw. Er was grote druk om het nodige aantal leerlingen te behalen: zowel financiële druk als tijdsdruk.
 - De startpositie was al lastig. Het Teyler College moest opboksen tegen scholen uit de omgeving die al jarenlang bestaan en sowieso leerlingen aantrekken, zelfs als ze niet aan promotie zouden doen. Deze scholen hebben namelijk een goede naam en zijn recentelijk verbouwd en/of hebben nieuwbouw gekregen
 - Het Teyler College kreeg geen nieuwbouw en bleef in een noodgebouw op een plek die niet in het oog sprong. Bovendien veranderde de locatie van de eventuele nieuwbouw steeds. Het beleid rondom nieuwbouw Schalkstad was wispelturig. Deze voortdurende veranderingen wekten geen vertrouwen in de toekomst van de school.
 - De uitstraling van het gebouw en de locatie spreken ouders en kinderen die van status houden niet aan
 - Volgens geïnterviewden heeft het bestuur zaken anders voorgespiegeld dan ze feitelijk waren, zoals de status van de school (deze bleek niet zelfstandig) en de tenaamstelling van het diploma (toch geen Teyler diploma, maar een Schoter).

2. *Stel dat er een nieuwe AVO-school voor leerlingen uit de regio Zuid-Kennemerland zou komen en gevestigd wordt in Schalkwijk, met welk profiel en onder welke voorwaarden kan die school een succes worden?*

Randvoorwaarden

- Zorg er voor dat gemeente, bestuur, school en ouders gezamenlijk de school in woord en daad blijven steunen
- Onderhoud goede contacten met het basisonderwijs. Deze aanbeveling staat met

- stip bovenaan.
- Bedenk dat voor de vereiste omvang in de regio Dunamare altijd nodig zal zijn als één van de deelnemende besturen.
 - Houd er rekening mee dat er al twee VO-scholen in Schalkwijk zijn gesloten, namelijk het Spaarne College en Teyler College. (Sommigen zeggen dat er vier scholen zijn gesloten in Schalkwijk, ook de Christina mavo en Dom Helder Camara). Dat versterkt niet het vertrouwen in een eventuele volgende VO-school; mensen twijfelen aan het mogelijke succes. Deze erfenis uit het verleden zal waarschijnlijk doorwerken
 - Zorg voor gemeentelijke invloed en regie: zorg dat je als gemeente een bestuur vormt of onderdeel vormt van het bestuur
 - Zorg voor een goede naam van de school en voor goede ambassadeurs, zowel onder de autochtone als de allochtone bevolking: “Alles draait om het vertrouwen van ouders”
 - Neem een flinke periode om de school te kunnen opbouwen (meer dan vijf jaar)
 - Behoud de kleinschaligheid: hierdoor is het contact tussen leraren en leerlingen goed
 - Selecteer een ervaren flexibele schoolleider die goed op de hoogte is van de verschillende niveaus, goed kan omgaan met kinderen en ouders in Schalkwijk, inspirerend is voor het team, open communiceert en kan delegeren
 - Houd er rekening mee dat het lastig is ervaren docenten te werven die in Schalkwijk willen en kunnen werken: Zij moeten goed kunnen omgaan met Schalkwijkse kinderen, kunnen pionieren, flexibel zijn, stabiel zijn, ondernemend zijn en een teamgeest hebben
 - Zorg voor kwalitatief goed onderwijs, veiligheid en zorg!!
 - Investeer in goede contacten met ouders, luister goed naar ouders.
 - Profileer de school: uitnodigen, rondleidingen geven, ouders goed te woord staan. Benadruk het positieve van een VO-school in de eigen buurt: soepele overgang van BO naar VO, geen reiskosten, loopafstand, etc.
 - Zorg voor goede doorstroombmogelijkheden voor leerlingen, dus voor een combinatie van VMBO-t, HAVO en VWO. Vooral meisjes zijn binnen het Teyler College “opgestroomd”, mede doordat kunst het leergedrag bevordert, aldus een docent
 - Zorg voor een goede samenwerking met het BO, zodat een goede overgang van BO naar VO wordt gecreëerd, bijvoorbeeld met speciale overgangsklassen die gericht zijn op het versterken van taalvaardigheid als leervoorwaarde in het VO
 - Communiceer alleen dat wat je waar kan maken
 - Zorg voor een gebouw met status, geen drugsplek of noodgebouw
 - Velen geven aan dat de profielen niet ter zake doen. Als ze al ter zake doen, dan geldt het volgende: De basis is: Onderwijskwaliteit, veiligheid en zorg moeten in orde zijn. Dan pas kom je aan een profiel toe. De huidige profielen, sport en cultuur, zijn prima. Ze worden op het Teyler College meer uitgediept dan op andere scholen.

Overige opmerkingen

- Dunamare vertegenwoordigt 22 scholen en heeft door haar grootte een machtspositie in de Haarlemse regio, zeker als men bedenkt dat andere schoolbesturen vijf scholen vertegenwoordigen of één school.

- Openbaar voortgezet onderwijs past in Schalkwijk; inwoners van Schalkwijk vragen om openbaar onderwijs.
- Allochtone ouders kiezen voor een allochtone ouder met voorbeeldfunctie en hechten aan diens advies veel waarde.
- Omdat er relatief veel kindermishandeling voorkomt in Schalkwijk (rapport Jeugd in Schalkwijk, 2010), is een veilige school voor de kinderen extra belangrijk
- Waarom geen technisch onderwijs voor VMBO'ers in Schalkwijk? In combinatie met een VMBO-t?
- Ouders vertrouwen instellingen of verenigingen die goed werk doen, zoals zelforganisaties (welzijnsorganisaties), die gerund worden door vrijwilligers.

Gevraagd is om de visie van Jos Reckman en Albert Strijker.

Jos Reckman, directeur van onder andere de Vrije V.O.-School Rudolf Steiner in Schalkwijk

Over het Teyler College: “Het is geprobeerd, het is ontzettend goed geprobeerd, het is niet gelukt, dus is het een illusie. De Rudolf Steinerschool zit niet te wachten op een extra VO-school in Schalkwijk erbij.”

Het financiële verlies van de afgelopen jaren noodzaakt de Rudolf Steinerschool aan de inkomstenkant te verruimen. Dat kan vooral door meer leerlingen te trekken. De directeur geeft aan dat hij graag meer Schalkwijkse leerlingen heeft, ook om diversiteit te creëren op zijn overwegend “witte” school. Hij heeft nog weinig aan face-to-face werving gedaan op de Schalkwijkse basisscholen. Gedurende de afgelopen jaren, toen er nog geen wens tot uitbreiding was, heeft de school weinig aandacht besteed aan het werven van Schalkwijkse leerlingen. Voor een campagne en het aanpassen van de website is een reclamebureau ingehuurd.

Samenvatting interview Albert Strijker, bestuurder Dunamare

“Het was niet alleen een wens van de gemeenteraad, we geloofden er als Dunamare ook in. Er is meer dan genoeg capaciteit VO in Haarlem, met of zonder het Teyler College. Dunamare heeft voor de afbouw van het Spaarne en de opbouw van het Teyler 6 miljoen euro extra geïnvesteerd”.

“De specifieke Schalkwijkse problematiek heeft de kans op succes voor de school beperkt en beperkt op dit moment ook de kans op succes voor een nieuwe school”.

“Het gaat in Schalkwijk om jongeren die heel veel aandacht nodig hebben om tot leerresultaten te komen. Het Teyler had veel drukke leerlingen uit Schalkwijk. Verder was de krapte op de arbeidsmarkt destijds nijpend. Docenten konden kiezen waar ze wilden werken en kozen dan niet voor een wijk met een moeilijke populatie op een school die gehuisvest was in een noodgebouw naast flats die zeer duidelijk maken dat het om een achterstandswijk gaat. De combinatie van veel drukke leerlingen en het ontbreken van voldoende sterke docenten heeft het de schoolleiding onmogelijk gemaakt het eigen ideaal te verwezenlijken”.

“Ik zie mogelijkheden voor een VO-school in Schalkwijk. Dan moet eerst worden voorzien in de transformatie van de wijk die was beoogd. Door nieuwbouw komen er jongere gezinnen en ontstaat in de basisscholen een toename van leerlingen. Vervolgens kan je starten met een VO-school. Inmiddels is onderwijs in Schalkwijk beladen. Als je 10 jaar wacht, verwacht ik dat het karakter van de wijk is veranderd. Ik zou pleiten voor een HAVO/VWO, mogelijk met een VMBO-t erbij. Over circa tien jaar zou Dunamare eventueel bereid zijn weer een VO-school in Schalkwijk te starten, ook vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid: Als wij het niet doen, gebeurt het ook niet”.

Bijlage: Gesprekkenschema

Naam	Functie	Datum
Ruud Barnhoorn	directeur Mgr. Huibers en de Talenten (R.K. basisonderwijs)	2 februari 2012
Sibel Ozogul	Gemeenteraadslid SP	2 februari 2012
	Leerling Teyler en moeder	6 februari 2012
Isabel Hamer en Maria Gase	Ouders	8 februari 2012
Roel Willemsen	directeur van 3 openbare basisscholen (De Piramide) in Schalkwijk	8 februari 2012
Frank Schings	bestuursmanager Stichting Sint Bavo (R.K. basisonderwijs)	8 februari 2012
Menno Evers	Stadsdeelregisseur Schalkwijk	8 februari 2012
	(Voormalig) docenten Teyler College	9 februari 2012
Marijke Smit	Wijkraadslid Europawijk	9 februari 2012
Diana Kerbert	Gemeenteraadslid D66	15 februari 2012
Jos Reckman	Directeur/bestuurder Rudolf Steiner VO in Schalkwijk	17 februari 2012
Albert Strijker	Bestuurder Dunamare	24 februari 2012

Bijlage 1b Bevindingen

Bijdrage prof. Dr. Marc Vermeulen, onderwijssocioloog Universiteit Tilburg, werkgroep 'Haalbaarheid AVO Schalkwijk'

Kwaliteit van de school is een voorwaarde om te slagen.

Bind krachtfiguren (vooraanstaande mensen uit de samenleving) aan de school en laat hen die betrokkenheid uitdragen.

Zoek naar coalities, niet alleen tussen het onderwijsbestuur en de gemeente maar betrek ook de maatschappelijke elite hierbij: dit komt de continuïteit ten goede. Steek in op een onderling goede samenwerking waarin partijen elkaar vertrouwen. Schoolbesturen moeten er tegen kunnen dat anderen zich er mee bemoeien.

Blijf er voor gaan, ook bij tegenwind.

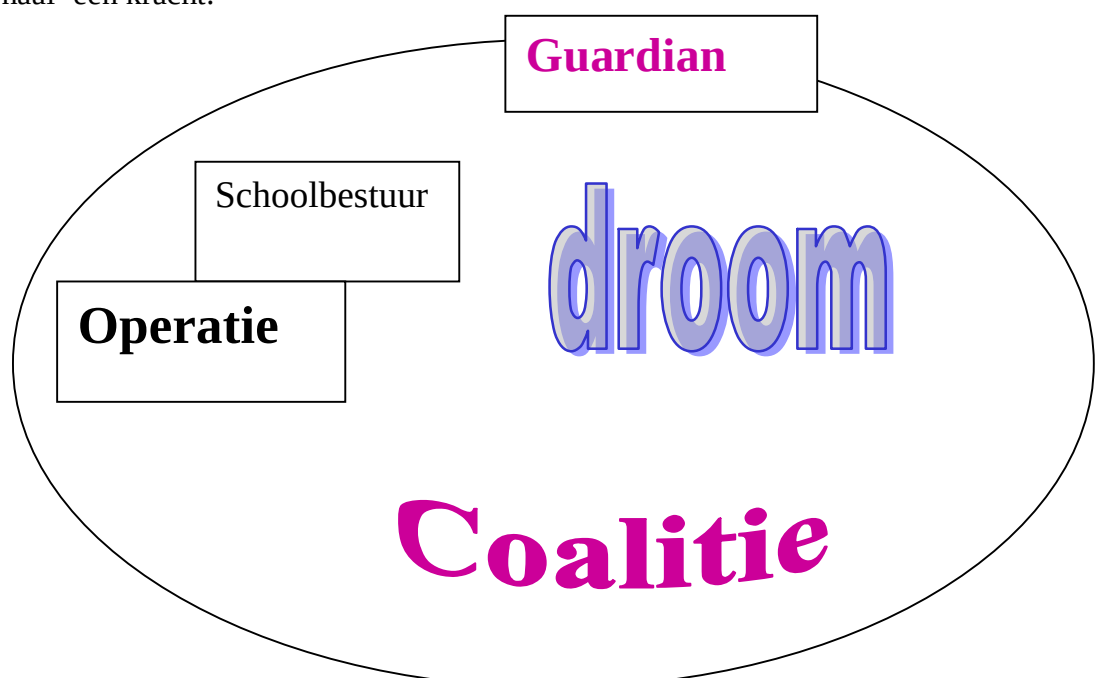
Maak voor de school een businesscase met een duurzaamheid voor een periode van tien jaar op basis van maatschappelijk rendement. Maak een maatschappelijke kosten/batenanalyse.

Draag zorg voor een consistent verhaal. Het gaat primair om het genereren van vertrouwen bij alle partijen, zowel bij ouders van leerlingen als in de buurt waar de school staat. Als zich dan een belangrijke tegenslag voordoet ben je in staat om dat het hoofd te bieden.

Zorg dat de school niet bekend staat als 'zorgschool': dat stigmatiseert en maakt een school weinig aantrekkelijk.

Allochtone ouders hebben behoefte aan een duidelijk en nuchter schoolconcept, zonder al te veel experiment.

Leg een verbinding tussen school en luchthaven. Kijk naar een mogelijkheid om een vooraanstaand persoon binnen de luchthaven aan te trekken als krachtfiguur. Maak van 'internationaal' een kracht.

De heer Vermeulen schetst een beeld van hoe de situatie om en voor de school vorm zou kunnen krijgen. Duurzaam verhaal: “We hebben een ideaal en we gaan ervoor!”

Boven het geheel staat de Guardian, hij of zij is een maatschappelijk aansprekend figuur, met aanzien binnen de gehele gemeenschap, de niet-belanghebbende bewaker van het gedachtegoed.

Uit de maatschappelijke elite komen krachtfiguren die hun naam en aanzien verbinden aan de school. Zij vormen met de gemeente en alles wat verder om de school heen draait een coalitie die de droom van de school bewaakt.

Schoolbestuur: leiderschap en management.

Operatie: een strakke organisatie, die goed kan omgaan met het dagelijkse ‘gedoe’.

Samengevat: Guardian, krachtfiguren, het schoolbestuur en de gemeente en alles daar verder om heen draait, koesteren en bewaken “de droom” die deze school vertegenwoordigt.

Bijlage 2a

Demografische gegevens

Leerlingen- en bevolkingsprognoses worden opgesteld met als uitgangspunt gelijkblijvende omstandigheden. Verwachte ontwikkelingen in het kader van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) zijn in onderstaande prognoses niet meegenomen.

1. Leerlingenprognose

Leerlingenprognoses hebben betrekking op het basisonderwijs. Daarmee zijn ze een voorloper voor de aantallen in het voortgezet onderwijs.

Tabel 1

	2009	2010	2013	2016	2020	2025	2030
Schalkwijk	2.662	2.658	2.679	2.724	2.789	2.839	2.860
Haarlem totaal	13.366	13.572	13.527	13.223	12.990	12.982	13.155

Conclusies:

- Voor Haarlem blijft het aantal leerlingen gelijk en neemt af in '20 en '25 om weer iets op te lopen in 2030. Het totale aantal is in 2030 dan lager dan in 2009 en in 2010.
- In Schalkwijk loopt het aantal leerlingen naar verwachting op: van 2658 in 2010 tot 2860 in '30.

2. Bevolkingsprognoses

Tabel: Verandering bevolkingsomvang per leeftijdsgroep tussen 2009 en 2020 volgens het gematigde scenario (woningbouwaantallen Primos 2009)

	0 – 4 jaar	5 – 9 jaar	10 – 14 jaar	15 – 19 jaar
Schalkwijk	50	90	120	20
Haarlem totaal	- 250	- 400	250	100

Tabel: Verandering bevolkingsomvang per leeftijdsgroep tussen 2009-2030 volgens het gematigde scenario

	0 – 4 jaar	5 – 9 jaar	10 – 14 jaar	15 – 19 jaar
Haarlem totaal	75	- 250	75	- 350

Conclusie:

- Tot 2020 neemt in geheel Haarlem naar verwachting het aantal 0-9-jarigen af, terwijl dit aantal in Schalkwijk oploopt. Tot 2020 neemt het aantal 10-19-jarigen in zowel geheel Haarlem als in Schalkwijk toe.
- Tot 2030 neemt in geheel Haarlem het aantal 0-4-jarigen en 10-14-jarigen toe, terwijl het aantal 5-9-jarigen en 15-19-jarigen naar verwachting afneemt.

3. Haarlem en de regio

Tabel Ontwikkeling bevolking per leeftijdsgroep en de omvang van de woningvoorraad in Zuid-Kennemerland (en Haarlemmermeer en Velsen) tussen 2008 en 2020 volgens Primos 2009

	0-14	15-29	30-44	45-64	65-74	75+	Woning- voorraad
Bloemendaal	-630	640	-830	-390	750	320	340
Haarlem	560	1.240	-2.900	2.610	3.680	780	4.180
Haarlemmerliede c.a.	-320	70	-400	20	320	190	130
Haarlemmermeer	1.280	5.420	-6.330	10.230	6.790	3.840	9.670
Heemstede	-620	90	-1.310	130	960	760	460
Velsen	-1.830	1.760	-2.730	2.120	2.030	220	1.870
Zandvoort	-320	100	-750	-300	840	370	190
Totaal	-1.880	9.320	-15.250	14.420	15.370	6.480	16.840

Deze prognoses zijn ontleend aan het prognoseprogramma GBPro dat door het bureau Pronexus is ontwikkeld in samenwerking met de VSO (de vereniging van bureaus voor statistiek en onderzoek).

In de tabel is te zien dat er in 2020 qua 0-14 jarigen weliswaar in Schalkwijk en de Haarlemmer- meer + 1840 kinderen zijn, maar ook dat er juist in de andere randgemeenten sprake is van een aanzienlijke achteruitgang van -1880 kinderen (Bloemendaal -630, Haarlemmerliede -320, Heemstede -620, Zandvoort -320). Hierbij moet bedacht worden dat de achteruitgang groter is omdat Bennebroek buiten beschouwing is gelaten. Veel kinderen hier gaan voor VO-scholen naar Haarlem. Dit betekent dat ondanks het feit dat er 560 0-14 jarigen in Haarlem bijkomen, de scholen toch $1880 - 560 = 1280$ kinderen uit de randgemeenten zullen missen. Dus zijn er naar verwachting in 2020 ook minder potentiële leerlingen voor de Haarlemse scholen als Coornhert, Sancta Maria en ECL en Hageveld. Rond 2020 zal er geen sprake meer zijn van groei, maar krimp met concurrentiegevolgen binnen de regio.

Conclusie:

De verwachting op grond van de leerling prognose is dat er voldoende leerlingen zullen zijn in Schalkwijk en de Haarlemmermeer. Anderzijds zijn er voldoende AVO-scholen in de regio om het verwachte aantal leerlingen te kunnen huisvesten. Oftewel: Er zijn voldoende leerlingen voor een nieuwe AVO-school in Schalkwijk, maar eigenlijk ook al voldoende scholen in Haarlem.

Voor 2020 wordt krimp in de regio verwacht met concurrentiegevolgen voor de scholen.

Bronnen:

Haarlem in 2020, Bevolkingsprognose en beleidsbeschouwing, O&S, juni 2010

Leerlingenstromen basisonderwijs Haarlem, naar een gestuurde aanmelding? O&S, juni 2010

Leerling prognose en ruimtebehoefte basisonderwijs 2010, Gemeente Haarlem, Pronexus 2010

Bijlage 2b
Demografische gegevens

Leerlingenaantal en huisvestingsbehoefte in vierkante meters
Per bestuur / BRINnummer

Versie: 13 juli 2012

		Leerlingenaantallen							Ruimtebehoefte in vierkante meters exclusief bewegingsonderwijs						
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Dunamare															
20RF	Coornhert Lyceum	1.783	1.656	1.655	1.617	1.606	1.662	1.666	11782	11019	10890	10604	10436	10810	10763
20RC	Schoter Scholengemeenschap	1.375	1.389	1.319	1.195	1.065	975	1.012	9312	9382	8872	7901	7211	6753	6839
01KL08	Sterrencollege	1.036	1.194	805	734	709	648	661	7501	8319	8736	8574	8651	7466	6711
02KM	Haarlem College	1.263	1.281	1.212	1.017	1.117	1.112	1.161							9955
15NE	Oost ter Hout	154	121	100	103	126	144	156	2174	1773	1519	1555	1834	2052	2198
25FU00	(Spaarne (tot 2008))	405	275	65											
25FU04	Teyler College		110	220	288	404	410	193			1236	1770	2496	2491	1139
25FU07	Paulus Mavo	192	185	227	267	219	324	330	2769	2434	2605	2952	2956	3175	3231
25FU08	Daaf Geluk			195	171	175	171	162			1450	1293	1322	1355	1270
subtotaal		6.208	6.211	5.798	5.392	5.421	5.446	5.341	33.538	32.927	35.308	34.649	34.906	34.102	42.106
St. Interconf Onderwijs Gregor Mendel															
07FH	Mendelcollege	1.508	1.607	1.738	1.793	1.807	1.808	1.779	10096	10691	11404	11683	11861	11647	11420
subtotaal		1.508	1.607	1.738	1.793	1.807	1.808	1.779	10.096	10.691	11.404	11.683	11.861	11.647	11.420
Sancta Maria															
02SB	Sancta Maria	1.223	1.305	1.313	1.380	1.344	1.331	1.419	8298	8772	8730	9133	8907	8782	9363
subtotaal		1.223	1.305	1.313	1.380	1.344	1.331	1.419	8.298	8.772	8.730	9.133	8.907	8.782	9.363
IRIS															
01LZ	Eerste Christelijk Lyceum	877	936	968	966	988	1.044	1.151	6207	6556	6766	6682	6757	7212	7759
subtotaal		877	936	968	966	988	1.044	1.151	6.207	6.556	6.766	6.682	6.757	7.212	7.759
Stichting Vrije Scholen VO N-H															
16TS02	Rudolf Steiner	415	439	470	485	476	465	475	3513	3607	3847	3909	3931	3782	3854
subtotaal		415	439	470	485	476	465	475	3.513	3.607	3.847	3.909	3.931	3.782	3.854
St. Onderwijs Zelfstandige Gymnasia															
20QY	Stedelijk Gymnasium	734	754	794	796	835	830	824	5364	5483	5725	5721	5934	5891	5860
subtotaal		734	754	794	796	835	830	824	5.364	5.483	5.725	5.721	5.934	5.891	5.860
Kolom															
01KD	De Schakel	128	141	135	135	127	125	127	1858	2016	1943	1943	1846	1822	1846
subtotaal		128	141	135	135	127	125	127	1858	2016	1943	1943	1846	1822	1846
Totaal		11.093	11.393	11.216	10.947	10.998	11.049	11.116							

Opmerkingen

Het leerlingenaantal van Daaf Geluk stond voor 2007 genoteerd bij andere openbare scholen voor voortgezet onderwijs. Vanaf 2007 zijn leerlingen ingeschreven bij Daaf Geluk en bij andere openbare scholen voor VO. Deze leerlingen ontvangen wel onderwijs op Daaf Geluk.

Spaarne scholengemeenschap is niet opgenomen in het administratieprogramma G4-Net. De leerlingenaantallen komen uit het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Noodzakelijk capaciteit Daaf Gelukschool komt niet overeen met de werkelijkheid. Leerlingen staan elders ingeschreven.

In 2009 en 2010 is het Sterrencollege ook opgenomen bij het voormalige Lieve de Key. De noodzakelijke capaciteit is berekend door twee bruto vloeroppervlaktes bij elkaar op te tellen en 1 maal de vaste voet in mindering te brengen. Noodzakelijke capaciteit van het Haarlem College staat vermeld onder het voormalige LJC.

Om capaciteit te berekenen moeten vier gebouwen bij elkaar op worden geteld. Wat te doen met de vaste voet van elke instelling.

Bijlage 3

Juridische voorwaarden

Overleg met Frans Mulder/27 februari 2012

Frans Mulder is onafhankelijk procesbegeleider bij BMC. Hij stelt gezamenlijk met schoolbesturen en gemeenten Regionale Plannen Onderwijsvoorzieningen (RPO) op. Hij was voorheen docent en schoolleider.

Sinds 2008 is de wet drastisch gewijzigd en ligt de bal bij besturen. Dit geldt niet voor het stichten van scholen: dan komt de minister in beeld. Voor het stichten van een school is het lastig toestemming te krijgen bij de minister. Je moet voldoen aan de 'wet van de getallen', dat wil zeggen dat er voldoende potentieel moet zijn wat betreft het aantal leerlingen. In deze regio wordt dat lastig, want er is voldoende capaciteit VO. De leerlingen die nu al in een bestaande VO-school les krijgen moet je namelijk aftrekken van je berekende potentieel.

Een Regionaal Plan Onderwijs (RPO) wordt voor vijf jaar afgesloten en biedt antwoord op de vraag: "Wie mag waar wat aanbieden?"

Een RPO wordt opgesteld door schoolbesturen. De licentie voor het onderwijs in Schalkwijk ligt bij Dunamare.

Om een RPO te wijzigen, moet twee derde van de schoolbesturen dat willen en moet 60% van de leerlingen vertegenwoordigd zijn. Door dat laatste aspect heeft Dunamare in deze regio door haar omvang een beslissende stem, niet alleen voor haar eigen initiatieven, maar ook voor initiatieven van andere schoolbesturen.

Het huidige RPO loopt tot 2016. Tussentijds kan indien gewenst, het RPO worden opgebroken. Alle schoolbesturen moeten het daar wel mee eens zijn.

Eén schoolbestuur neemt bijvoorbeeld het initiatief een nevenvestiging te starten. Criterium is dat er 20% overlap moet zijn met de school die het schoolbestuur al heeft. Dat schoolbestuur moet andere schoolbesturen overtuigen. Het betreft de zwaarste procedure van Het RPO, mede door de consequenties wat betreft huisvesting.

De gemeenteraad heeft geen bevoegdheden binnen het RPO.

Vraag: Kan de gemeente fungeren als één van de schoolbesturen die samenwerkt met andere schoolbesturen bij het starten van een VO-school in Schalkwijk?

In de wet staat "Er moet altijd voldoende openbaar onderwijs zijn".

De gemeente kan worden aangewezen door de provincie om een verantwoordelijkheid te nemen.

Opmerking van de heer Mulder over de Haarlemse regio:

Er zijn voldoende VO-scholen in de regio, dus is de kans klein dat schoolbesturen het standpunt van de gemeenteraad gaan overnemen dat het van belang is dat er een VO-school in Schalkwijk komt. De kans is groot dat hun bestaande scholen leeglopen. Ook is er al veel aanbod HAVO/VWO in de regio.

Buiten het RPO om een nevenvestiging van een bestaande school in Schalkwijk openen kan door het realiseren van een tijdelijke nevenvestiging.

Opmerking van de heer Mulder:

Denk hierbij om de bestuurlijke verhoudingen. De wet zegt: Binnen 3 kilometer is een school te verplaatsen zonder invloed op de leerlingenstroom. Dit gebeurt altijd in overleg met de gemeente, omdat de gemeente verantwoordelijk is voor de huisvesting. Aan deze mogelijkheid zit een maximum van 15 jaar.

Vanaf 2013 wordt het lastiger een bijgebouw te plaatsen of te betrekken. Noodlokalen op het eigen terrein worden gezien als tijdelijke nevenvestigingen.

Volgorde in de wet: 1. Bestuurlijke overeenkomst dat er een school komt.
 2. Huisvesting door gemeente.